

1 АЛНАКЪ
1930 г.

ПОТОЧЕ

Илюстриран
Единствен ВЪЗДАЩ

Цена 3 лв.

Издание от Министерството на народното просвещение съ съдействието № 5395 от 22 Април 1927 г.

Издание на Д. ПРОВАДАЯНЕВЪ & УДОБРОВЪ, София, „Стефан Караджа“, № 10

ПРОЛЕТЪ

И ПАКЪ СЕ ПРОЛЕТЪТА ЗАВЪРНА...

И пакъ се пролѣтѣта завърна,
Цѣвѣта, дърветѣ вродѣ цѣвятъ,
Пурпурни облачѣта горе
По чистия лѣбъветѣ летятъ...

И пѣтътъ пѣтичѣтата сладко
На скрито въ глѣстѣтъ лѣста,
И бѣли агѣцѣ въ полето
Подскачатъ волюно на свѣта.

И пакъ се пролѣтѣта завърна,
О, нѣма вече снѣгъ и ледъ,
И дѣто нѣко да погледнѣтъ,
Усмѣхнатъ грѣве Божи свѣтъ!..

По X. Забѣе

Трайчо Симеоновъ

НЕОФИТЪ ХИЛЕНДАРСКИ БОЗВЕЛИ

ПЪРВИТЪ просвѣтителъ и пръвъ борецъ срещу гърцитѣ, които глѣдаха българитѣ подъ духовно рабство, е буйнитъ и непокоренъ Неофитъ Хилендарски Бозвели. Тодѣтъ, всѣкто неговитѣ предшественници — Петъръ Евровъ и Софроний Врачански — и другаритѣ му се занимаваатъ само съ чисто учителска дѣлностъ, Неофитъ Бозвели за пръвъ пѣтъ, противопоставя на гърцитѣ една бурна и неограничена ненавистъ. Съ това той започва на първата истинска борба за черновата независимостъ. Позволя борбата съ гърцитѣ духовно зависо съ другари си Нилдровъ, Маркирополи, гонимъ, преследванъ, той умрѣ въ заточение, преди да види побѣдата.

Ето какво казва за Неофита Бозвели единътъ новѣтъ Печенъ Славейковъ: „той е единъ бутонитѣвъ на нашето възраждане — дрипѣтъ и намършѣтъ жалугеръ, който е гледалъ на гърцитѣ съ такова омерзение, съ каквото е гледалъ на гадомѣтъ, що се гожи по затворитѣ, дѣто, вмѣсто да се смири, воста му е ставало по и по-опъркѣчѣва“.

Како илюстрира Неофитъ Бозвели е познатъ съ петтѣ си печатани книги на „Славеноболгарское Дѣловодство“ и съ два диалога (разговоръ между двама души): „Прогрѣшѣнъ Евроволѣцъ“ и „Мати Болгаринъ“. Първитѣ книги представяваатъ сборникъ отъ всичко, което трѣбѣе да се изучи въ училището. Въ „Мати Болгаринъ“ описва тежкото положение на българитѣ, когато са възрѣвали кърджалиитѣ.

Неофитъ Бозвели се е родилъ въ гр. Калѣтъ въ лѣтъ 1785 г. Отначало се е училъ при Софроний Врачански (погива още погѣтъ Свѣто Свѣто Владиславъ). Показугерѣтъ се е въ Хилендарския манастиръ, следъ което продължително учението си въ грѣвно училищѣ по островитѣ на Бѣло море. Въ 1810 год. Неофитъ отишѣлъ въ гр. Свищѣво и тамъ останѣлъ да учителствѣта цѣли 25 години заедно съ санданскии учителъ Екзархъ Василковъ, съ когото и сѣмнитѣ въ 1835 г. „Славеноболгарское Дѣловодство“. Бѣлъ е добъръ преподаватѣлъ. Имѣнитѣ е, какѣто казва самитѣ той, една мѣла научителска школа. Въ 1839 год. отиѣ въ Цариградъ и тамъ започна борбата за черновата независимостъ. Намѣрѣнитѣ отъ гърцитѣ, прѣлъ турцитѣ, той е бѣлъ затворенъ и помѣщенъ въ затворитѣ и на два пѣти заточенъ въ Св. Гора (прочуто доустройство, цѣлнитѣ устави съ разни манастири, издѣлѣтъ въ водитѣ на Бѣло море). Първитѣ пѣтъ съумѣнитѣ да избѣга се върне въ Цариградъ, за да поеме маново борбата. Вторитѣ пѣтъ, изгубилъ вече сили, починалъ на 4 януаръ 1845 год.

Никола Писантъ